

Виступає М.З. Згуровський

“Вища освіта в Україні та Болонський процес”

Міжнародний семінар з такою назвою 13-15 травня зібрав в нашому університеті майже 150 представників впливових міжнародних організацій та європейської освітньо-наукової сфери з 18 країн світу. Його організували НТУУ “КПІ” та Європейський центр вищої освіти ЮНЕСКО (UNESCO-CEPES) за підтримки Європейської асоціації університетів (EUA), Ради Європи та Міністерства освіти і науки України. В режимі відеоконференції в семінарі взяли участь представники Харківського та Дніпропетровського національних університетів.

Було обговорено проблеми вищої школи не лише з позицій інтегрування до європейського освітнього та наукового простору, але й завдання створення активної, єдиної, міцної та конкурентоспроможної Європейської зони вищої освіти.

Роботу семінару відкрив ректор НТУУ “КПІ”, голова Ради асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів академік НАН України М.З.Згуровський.

Вітання від Президента України виголосив А.Орел, перший заступник голови Адміністрації Президента України, голова Національної комісії України у справах ЮНЕСКО.

“Символічно, – сказав він, – що проведення конференції збігається у часі з 50-річчям членства України в цій впливовій міжнародній організації”. А.Орел охарактеризував нинішню систему вищої освіти як таку, що знаходиться в пошуку рівноваги між консервативним статичним станом та динамічними викликами часу, що вимагають нових програм, щоб відповідати вимогам суспільства на сучасному етапі. Населення України, на його думку, має величезний інтелектуальний потенціал, що базується на системі вищої освіти, тож студенти та викладачі повинні мати можливість плідно співпрацювати з іноземними колегами заради побудови безпечної і гуманної світу.

В.Г.Кремень, міністр освіти і науки України, завважив, що обговорення дасть можливість українським колегам поділитися своїм досвідом, який буде цікавим і для західних фахівців, оха-

актеризував законодавчі документи, прийняті в Україні для реалізації Болонських договорів. В.Г.Кремень зачитав вітання від прем'єр-міністра України В.Януковича, який побажав успішного поєднання давніх традицій в освіті з сьогоднішніми новаціями.

С.Ніколаєнко, народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, передав вітання від голови Верховної Ради України В.Литвина і пообіцяв зробити все можливе, щоб напрацьовані зміни, що стосуються вищої освіти, були внесені до законодавства.

Учасників семінару також привітали Леслі Вілсон, генеральний секретар Європейської асоціації університетів, та Ян Садлак – директор Європейського центру вищої освіти ЮНЕСКО.

Перше засідання семінару на тему “Болонський процес і стан вищої освіти в Україні” розпочалося доповіддю “Система вищої освіти в Україні з точки зору цілей Болонського процесу”, з якою виступив ректор НТУУ “КПІ” М.З.Згуровський.

В Україні нині налічується близько 1 млн. студентів, тобто 512 осіб на 10 тис. населення. Вища школа надає освіту за 76 напрямками і 584 спеціальностями, в ній працює 95 761 викладач, понад 50% з них – кандидати та доктори наук. Украї-

на розпочала впровадження ступеневої освіти понад 10 років тому, раніше за деякі європейські країни. В доповіді йшлося й про проблеми: доведеться чи не вдвічі зменшити кількість спеціальностей і спеціалізацій, на ринку праці ще не достатньо робочих місць для бакалаврів, потребує реформування розуміння кваліфікаційних рівнів магістра і спеціаліста, університетська наука не є лідером у проведенні елітних наукових досліджень, відчувається дефіцит робітничих кадрів вищої кваліфікації, керівників виробництва; вища освіта вимагає структурного

реформування, недостатній рівень автономності вітчизняних ВНЗ.

У 59-ти університетах до 2005 року триває педагогічний експеримент щодо впровадження кредитно-модульної системи. Зокрема, програма підготовки магістрів включає 120 кредитів (4320 навчальних годин). Потребують гармонізації й критерії визначення якості освіти (в Європі їх 6-8, у нас – 12). 10 тис. українських студентів навчаються за кордоном, в Україні здобувають освіту 25 тис. іноземних громадян, збільшення їх кількості внаслідок переходу на європейські стандарти освіти підвищить престиж нашої країни. Доповідач також окреслив шляхи вирішення означених проблем з тим, щоб до 2010 року завершити структурне реформування вищої освіти в Україні.

Леслі Вілсон, генеральний секретар Європейської асоціації університетів, розповіла про етапи реформування вищої освіти в Європі на основі принципів, зазначених у Болонській угоді: забезпечення національної самобутності ВНЗ при уніфікації навчальних програм.

Професор М.Степко, заступник міністра освіти і науки України, назвав Болонський процес стимулом щодо модернізації вищої освіти. В Україні

Л. Вілсон

62 університети приступили до впровадження у своїй роботі положень Болонської угоди, набрали чинності нормативні документи, що забезпечують розширення доступу до якісної освіти. Уже видаються подвійні дипломи, впроваджуються додатки до дипломів європейського зразка. З 1996 року діє двоступенева система освіти. Відбувається диверсифікація магістерських програм, орієнтованих на практичну, наукову та управлінську діяльність. Доповідач запропонував обговорити досвід України щодо модернізації освіти на одному з майбутніх семінарів, адже за 10 років є унікальні напрацювання.

П. Найборз

Професор М.Родіонов, народний депутат України, голова підкомітету Комітету ВР з питань науки і освіти, повідомив, що законодавче реформування вищої освіти у діяльності ВР є пріоритетним, а також розмірковував про внутрішні проблеми на шляху модернізації освіти: недостатнє фінансування, недостатнє залучення представників ВР до обговорення проблем ВНЗ та інформування їх щодо освітніх проблем тощо.

Тема другого засідання, яке відбулося після перерви – “Гарантії якісної вищої освіти в рамках Болонського процесу: значення та вплив на вищу освіту в Україні”. З доповідями виступили Каролін Кемпбел, помічник директора Агентства з забезпечення якості вищої освіти (QAA), Лондон; Ю.І.Якименко, проректор НТУУ “КПІ”, проф. Г.Горжеляк, директор Європейського інституту регіонального та місцевого розвитку, Варшавський університет; проф. В.Скопенко, ректор КНУ ім. Т.Шевченка, проф. Г.Півняк, ректор Національного гірничого університету України (Дніпропетровськ).

14 травня пройшли засідання на теми: “Добробут суспільства та суспільна відповідальність у вищій освіті” й “Європейський напрям у вищій освіті в країнах з перехідною економікою, місце України в ньому”. Серед інших було заслухано доповіді доктора Пера Найборга, директора Болонського секретаріату; Рудольфа Смолярчука, представника Асоціації університетів та інших навчальних закладів Німеччини; доктора Олени Каменської, директора Російської програми вищої освіти Зальцбургського семінару, а також професорів Л.Товажнянського, ректора НТУ “Харківський політехнічний інститут”; Ю.Рудаєвського, ректора університету “Львівська політехніка”; О.Мінаєва, ректора технічного університету (Донецьк); І.Вакарчука, ректора Львівського університету ім. І.Франка; В.Бакірова, ректора Харківського університету ім. Каразіна.

На засіданні, яке відбулося в цей же день, було підведено підсумки та прийнято рекомендації.

Більш детально з матеріалами семінару редакція планує ознайомити читачів у найближчих номерах газети.

Інф. “КПІ”

Учасники семінару

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародний семінар

2 В лабораторіях вчених

Міжнародна наукова конференція

Студентська конференція

Експерсія на фондову біржу

На засіданнях...

3 Видавничо-поліграфічному факультету – 50!

4 Як кияни з москвичами грали у футбол...

Звучить гітара в КПІ

